

21. nov. 1842

FAKTA

Dato:

21. nov. 1842

Sidetal:

Dagbog A, side 92-93

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:

Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit

Liv, København 1967, s. 121-122;

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af

et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og

kærlighed, København 2018, s. 131-

132

TRANSSKRIFTION

21 Nov.

Igaar Eftermiddags gik Skovgaard¹ og jeg op til Præsten Grundtvig² med nogle Tegninger vi havde gjort til hans lille Danmarks Historie for Børn; det var flygtige Udkast til Træsnit som skulde ledsage andet Oplag³ af den lille Bog. Vi blev der og drak Thee, og for første Gang havde jeg Leilighed at tale med denne udmærkede Mand, som jeg dog maa ansee for den mægtigste Aand i Norden i vor Tid; ja, jeg kjender ingen Anden der i den Grad kan begeistre og opflamme det synkende Mod. Er han ikke som en af de gamle Profeter, naar han spaaer om kommende Dages Glands; han seer en lys Fremtid for Danmark og mit forsagte Sind kan ene tro ham. Han er den eneste der kan trøste for den Modløshed og det Vilderede, hvori vi leve. – Nu talte jeg ogsaa med hans Søn Svenn,⁴ hvis prægtige Ansigt altid har nødt mig til at hilse ham, hvor vi mødtes. Det seer ud som Faderen i ham opdrager en dygtig Eftermand: 18 Aar er han gammel og allerede har han udgivet en vakker Samling af engelske og skotske Kæmp[ev]jiser paa Dansk. Datteren Meta⁵ er en yndig Pige og Moderen⁶ har ogsaa noget høist Elskværdigt i sit Ydre og Væsen, saa jeg fandt det Sandt, at Grundtvigs huslige Liv var lykkeligt og smukt for saa vidt jeg kan dømme af et Ophold af nogle Timer i hans Familie. – Derfra gik jeg ud til Bauditzes,⁷ hvor jeg traf Kloss,⁸ der gjorde Reisen med Thetis til Middelhavet. Han fortalte om Rom o. s v. – Inat •93• drømte jeg ret tydeligt og omstændeligt at jeg var blevet forlovet med Frøken Margrethe Bauditz,⁹ den deilige Pige. Men midt i min Glæde herover, mindes jeg dog, stod altid Louise Neergaards Billed for mig, paa en Maade bebreidende, saa jeg selv nu, lysvaagen, kan ikke tro Andet end: at hun dog er den Eneste, jeg har elsket. Hende seer jeg saa sjældent, og aldrig saa jeg hende saa elskelig som inat, da hendes milde Øie syntes at sige: har Du glemt mig? – Og dette Udtryk og disse Ord, Fostere af min egen taagede Hjerne, dem kan jeg dog have Lyst at sætte et Slags Lid til. –

¹ Malerkammeraten P.C. Skovgaard (1817-1875).

² N.F.S. Grundtvig (1783-1872).

³ Andenudgaven af Grundtvigs Krønike-Riim til Levende Skolebrug fra 1829 udkom i november 1842. Planen om en illustreret udgave blev dog aldrig ført ud i livet. Et par skitser til disse illustrationer fandtes i Lundbyes "lange bog", nu Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 1286.

⁴ Svend Grundtvig (1824-1883).

⁵ Meta Grundtvig (1827-1887).

⁶ Grundtvigs første kone Elisabeth C.M. Blicher (1787-1851).

⁷ Oberst, senere generalmajor Carl Gustav Herinrich Bauditz (1780-1849) og Sophie Dorothea Frederikke Bauditz, f. Jahn (1785-1848), der boede i Torvegade på Christianshavn. Sønnen Peter Bauditz (1817-1864) var en af Lundbyes nære venner.

⁸ Marinemaleren Frederik Theodor Kloss (1802-1876), der i 1851 blev gift med husets ene datter, Sophie Caroline Bauditz (1813-1872).

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

⁹ Margrethe Elisabeth Bauditz (1820-1906).

92 | 21. Nov.

Af den Eftermiddags gik Skovgaard og jeg op til Præsten Grundtvig med nogle Tegninger i hans gjort til hans lille Danmarks Historie for Børn; det var fløjtede Vokser til Troesmit som skulde ledsage andet Oplag af den lille Bog. Vi blev der og drak Thee, og for første Gang havde jeg Leilighed at tale med denne udmærkede Mand, som jeg dog maaske anser for den mægtigste Mand i Norden i vor Tid; ja, jeg kjender ingen anden der i sin Grad kan begejstre og opflamme det søgende Mød. Er han ikke som en af de gamle Profeter, naar han spør om kommande Dages Glands, kan seer en lys Fremtid for Danmark og mit forsvante Land kan end tro ham, den er den eneste der kan trøste for den Mædelsed og det Vælderede, hvori vi leve. — Vi talte jeg ogsaa med hans søn Svend, hvis prægtige Ansigt altid har naadt mig til at kaldes ham, naar vi mødtes. Det ser ud som Faderen i ham opdrager en dygtig Eftermand; 18 Aar er han gammel og allerede har han indgivet en vakker Samling af engelske og skotske Kampiser paa Dansk. Datteren Metta er en yndig Pige og Moderen har ogsaa maadt høit Elskelsigt i sit Huse og Væsen, som jeg fandt det Landt, at Grundtvigs huselige Liv var lykkeligt og smukt for saa vidt jeg kan domme af et Ophold af nogle Timer i hans Familie. — Derfra gik indtil Randbøl, hvor jeg traf Klaff, der gjorde Besøg med Thetis til Middelhavet. Man fortalte om Dem o. s. v. — Indt

daante jeg ret tydeligt og omstændeligt at jeg var blevet for
løst med Frøken Margrethe Bandity, den delige pige.
Men mit: min Glæde herover, mindes jeg lig, stad altid
Louise Neergaards Billed for mig, paa end Maade beha-
rende, saa jeg selv min, lysraagen, kan ikke tro Andet end
at min dog er den eneste, jeg har elsket. Alende ser jeg saa spæl
dunk, og aldrig saa jeg hende saa elskelig som imat, da hendes
milde Pies søgtes at sige: har Du glemt mig? - Og dette Ud-
tryk og disse Ord, Fæstet af min egen tangede Kløbene, som
kan jeg dog have lyst at sætte et Slags Lid til. -

Til L.M.N!

25. Nov.

Allerede paa den første Gang jeg var paa Vedkjgaard har jeg været det
Ønske at De vilde dele Livets Glæder og Sorgen med mig. Jeg var den
gang næsten Børn endnu og har siden søgt at forjage dumme Tanker
men hergang jeg har set Dem er den kan blevet mere levende.
At et saadant Ønske opstod ogsaa i mit Dyrst er naturligt
og uskyldigt, derfor skammer jeg mig ikke ved et yttre det for Dem.
Jeg forgyter for Lidenskab og har derfor med sig overveiet, hvad
Du gjør, idet jeg er i Begreb med at gjøre det Skridt, naar det af
alle er ønskeligt og at give Pløved og Hjerte hver sit. Det
kærlige Liv kan ene tilfredstille mig i mine Drømme om
Fremtiden, jeg vilde blive her st uslykkelig om jeg ene skulde kun
leve mine Dage. Men her kan jeg ingen Overtalelse ansende,
har De, hvad der siges at fremgaae af flere ^{og her lidt} Utrøst, saavel
af Dem selv som af Andet om Dem, vundet den Trøst, som
ene opnaaes ved tunge Offere ved et frant Lind, der selvopoffrende
hengiver sin hele Tilværelse for Andet, har De det, da tilde